

3. Рейтингові оцінки розвитку людського капіталу 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://edclub.com.ua/analitika/rejtingovi-ocinky-rozvytku-lyudskogo-kapitalu-2016> .

4. Семів Л. К. Співробітництво освіти, науки, бізнесу в реалізації стратегії регіонального розвитку України / Л. К. Семів // Соц.-ек. проблеми сучас. періоду України, 2014, Вип. 3(107). – С. 455-462.

УДК 378.4

О.В. Кареліна, к.пед.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ БІЗНЕСУ І УПРАВЛІННЯ

O.V. Karelina, Ph.D., Assoc. Prof.

THE ESSENCE OF PROFESSIONAL COMPETENCE FOR BUSINESS AND MANAGEMENT SPECIALISTS

У Національній стратегії розвитку освіти на період до 2021 р.[1] одним із провідних напрямів визначено модернізацію структури, змісту та організації освіти на засадах компетентнісного підходу. У Законі «Про вищу освіту»[2] компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. У Національній рамці кваліфікацій [3] під компетентністю розуміють здатність до розв'язання задач у галузі професійної діяльності.

Проблематика компетентнісного підходу у вищій професійній освіті ґрунтовно розробляється українськими та зарубіжними вченими. Теоретико-методологічні засади упровадження компетентнісного підходу досліджують А. Бермус, А. Вербицький, О. Дахін, І. Зимняя, М. Князян, О. Локшина, А. Маркова, А. Митяєва, Л. Морська, О. Овчарук, О. Пометун, С. Трубачева, А. Хуторской та ін. Формування професійної компетентності фахівців економічного профілю розглядають Н. Баловсяк, О. Гончарова, М. Левочко, В. Локшин, О. Олефір, І. Полещук, О. Романовський; менеджерів - Л.Батченко, Л.Ващенко, М.Дробноход, Л.Каращук, Н.Коломинський, В.Крижко, С. Крисюк, О.Мармаза, Є.Павлютенков, Т.Рогов, Т.Сорочан та ін.

У діючому переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, економічні (Облік і оподаткування; Фінанси, банківська справа та страхування; Маркетинг; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність) та управлінські (Менеджмент; Публічне управління та адміністрування) спеціальності об'єднані в одну галузь

знань 07 «Управління та адміністрування». Ще одну спеціальність «Економіка» віднесено до галузі знань «Соціальні і поведінкові науки». Це зроблено для узгодження із європейським переліком галузей знань та спеціальностей, який містить галузь «Бізнес і управління» (Business and Management)[4]. В українській практиці вищої освіти студенти цих спеціальностей мають навчальні плани узгоджені таким чином, що на молодших курсах вони усі разом (потоками) слухають лекції із базових дисциплін і лише на старших курсах їх підготовка розгалужується за обраними напрямками. Тому ми у своєму дослідженні називаємо студентів, що навчаються за спеціальностями галузі знань 07 та за спеціальністю 05.051 «Економіка» майбутніми фахівцями бізнесу та управління.

Постало наукове завдання узагальнити напрацювання із визначення професійної компетентності майбутніх менеджерів та економістів щоб встановити суть поняття «професійна компетентність майбутніх фахівців бізнесу і управління».

При визначенні професійної компетентності економістів вчені виокремлюють такі її складові: особистісно-індивідуальна, предметно-практична, інформаційна, управлінська, пізнавальна, комунікативна (Н. Болюбаш); мотиваційно-вольова, змістова, функціональна, рефлексивна та комунікативну (В. Вишпольська); компетенції у сфері економічної діяльності, компетенції в інших сферах професійної діяльності, інформаційно-комп'ютерна компетенція, комунікативна компетенція, компетенція у сфері самовизначення і саморегуляції (Н. Самарук).

Дослідники професійної компетентності менеджерів визначають такі її компоненти: управлінська, предметно-діяльнісна, особистісна (В. Жигір), ключова, базова, спеціальна (Г. Гузєєва).

Науковці відзначають необхідність формування у менеджерів економічної компетентності (Т. Бурлаєнко); Т. Давигора висловлює думку, що підготовка менеджерів здійснюється у системі професійної бізнес-освіти; Г. Гузєєва акцентує, що важливим аспектом підготовки сучасних менеджерів є ґрунтовне вивчення економічних наук. Отже, новий перелік спеціальностей не нав'язує вищій школі об'єднання напрямів підготовки з економіки і менеджменту, а реалізує актуальні українські і європейські тенденції інтеграції бізнес- і менеджмент-освіти.

У поняття «професійна компетентність майбутніх фахівців бізнесу і управління» ми вкладаємо такий зміст: це мотивована і реалізована у діяльності здатність особистості до ефективного, особистісно- та соціально-орієнтованого вирішення проблем галузі економіки і управління.

Література:

1. Указ Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» [Електронний ресурс] :Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення 18.10.2016) – Назва з екрана.

2. Закон України "Про вищу освіту" Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, №37-38, ст.2004.

3. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс] :Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (дата звернення 18.10.2016) – Назва з екрана.

4. Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in Business © Tuning Project [Електронний ресурс] :Режим доступу: http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/Publications/Business_final_version.pdf (дата звернення 20.10.2016) – Назва з екрана.

УДК 378.035.09

В.Й. Кульчицький, к.пед.н., доцент

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет

імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»

ПАТРІОТИЗМ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

V. J. Kylchytskyj, Ph.D., Assoc. Prof.

PATRIOTISM AS MAJOR FACTOR TRAINING NEW GENERATION

Ураховуючи нові суспільно-політичні реалії в Україні після Революції гідності, обставини, пов'язані з російською агресією, усе більшої актуальності набуває виховання в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції тощо.

Важливо, щоб кожен навчальний заклад став для фахівців нового покоління осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, економічний розвиток, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

З огляду на це рекомендуємо: по-перше, виокремити як один з найголовніших напрямів виховної роботи, національно-патріотичне виховання – справу, що за своїм значенням є стратегічним завданням. Не менш важливим є повсякденне виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів - Герба, Прапора, Гімну. По-друге, необхідно виховувати у фахівців нового покоління національну самосвідомість, систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, усвідомленням відповідальності. По-третє, системно здійснювати виховання у молоді громадянської позиції; збереження і пропаганду історико-культурної та економічної спадщини українського народу; формування готовності до захисту Вітчизни. По-четверте, важливим аспектом формування національно свідомої особистості є виховання